

Olimpiada Języka Rosyjskiego dla uczniów polskich szkół ponadgimnazjalnych, powołana do życia w roku 1969, należy do najstarszych olimpiad przedmiotowych w naszym kraju. Podstawy prawne działania Olimpiady stanowi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. nr 13, poz. 125 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562 z późn. zm.) oraz dostosowany do ww. rozporządzeń i zatwierdzony przez MEN Regulamin Olimpiady Języka Rosyjskiego. Organizatorem Olimpiady jest Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego za pośrednictwem Komitetu Głównego OJR. Głównym źródłem finansowania Olimpiady jest Ministerstwo Edukacji Narodowej. Tradycyjnym sponsorem jest Stowarzyszenie Współpracy Polska–Wschód.

1. Informacje wstępne

Niniejszy *Informator*, przeznaczony dla Uczestników i Nauczycieli, zawiera ważniejsze postanowienia *Regulaminu OJR* oraz *Programu OJR*. Oba zatwierdzone przez MEN dokumenty zamieszczone są na oficjalnej stronie Organizatora Olimpiady Języka Rosyjskiego: www.ir.uw.edu.pl.

Zasadniczym celem Olimpiady jest popularyzowanie praktycznej znajomości języka rosyjskiego oraz wiedzy objętej tematyką Olimpiady z zakresu tradycji i teraźniejszości szeroko rozumianej kultury materialnej i duchowej Rosji i Polski. Uczestnicy Olimpiady powinni zatem wykazać się bardzo dobrą znajomością języka rosyjskiego w zakresie poszczególnych umiejętności językowych (poziom B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego), wiedzą z zakresu tematyki Olimpiady, wykraczającą poza szkolny program nauczania języka rosyjskiego, oraz umiejętnością przekazania w języku rosyjskim powyższych treści w odniesieniu do Polski. Powinni też wykazać się umiejętnością samokształcenia w zakresie doskonalenia skutecznego i poprawnego komunikowania się w języku rosyjskim, zdobywania wiedzy z różnych pozaszkolnych źródeł medialnych (zwłaszcza Internetu), w tym z lektur, opracowań i publikacji prasowych wskazanych przez nauczyciela przygotowującego ucznia do udziału w Olimpiadzie. Oczekuje się, że przygotowanie i uczestnictwo w Olimpiadzie rozbudzi w uczniach zainteresowanie dorobkiem kulturowym i cywilizacyjnym Rosji i Polski, rozwinie w nich postawy ciekawości i tolerancji wobec odmienności kultury rosyjskiej, utrwali nawyk umiejętnego korzystania ze słowników i encyklopedii, regularnego kontaktu z żywym językiem poprzez częste wykorzystywanie nowoczesnych multimediiów, takich jak Internet, filmy, prasa, literatura piękna, publikacje popularno-naukowe itp.

2. Warunki udziału w Olimpiadzie

W Olimpiadzie Języka Rosyjskiego mogą uczestniczyć uczniowie ponadgimnazjalnych szkół średnich, a także – za zgodą komitetów okręgowych – laureaci konkursów języka rosyjskiego rekomendowani przez komisje konkursowe oraz

uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i zasadniczych szkół zawodowych, realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę. Wyjątek stanowią uczniowie, którzy uzyskali już tytuł laureata Olimpiady Języka Rosyjskiego.

3. Organizacja i przebieg zawodów

Olimpiada Języka Rosyjskiego ma charakter indywidualnych trójstopniowych zawodów o zasięgu ogólnopolskim:

- zawody I stopnia – szkolne lub międzyszkolne
o zasięgu rejonowym lub wojewódzkim
- zawody II stopnia – okręgowe
- zawody III stopnia – centralne

3.1. Zawody I stopnia (szkolne lub międzyszkolne)

Organizatorami zawodów I stopnia są komitety okręgowe. Praktyczną realizacją zawodów w szkołach zajmują się komisje szkolne.

Uczestnicy zawodów powinni należeć do uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce języka rosyjskiego, a także wykazać się znajomością przeczytanych w oryginale lektur własnych (pozaprogramowych). Powinny one obejmować pozycje książkowe względnie materiały prasowe dotyczące tradycji i teraźniejszości kultury materialnej i duchowej Rosji i Polski. Zakres lektur i szczegółowe wymagania ustala nauczyciel (opiekun) przygotowujący ucznia do Olimpiady w porozumieniu z sekretarzem naukowym danego komitetu okręgowego.

Zawody I stopnia składają się z części pisemnej (np. testu językowego o charakterze leksykalno-gramatycznym z elementami wiedzy realioznawczej) i części ustnej.

Na podstawie protokołów i sprawozdań komisji szkolnych komitet okręgowy spośród najlepszych uczestników zawodów I stopnia wyłania uczestników zawodów II stopnia.

3.2. Zawody II stopnia (okręgowe)

Zawody II stopnia organizowane są w tym samym terminie w siedzibach 10 komitetów okręgowych. Przed przystąpieniem do zawodów okręgowych uczestnicy przesyłają do właściwego komitetu okręgowego wypełnione ankiety.

Zawody przeprowadza jury powołane przez właściwy komitet okręgowy.

Na zawodach okręgowych obowiązuje sprawdzian pisemny oraz ustny.

Sprawdzian pisemny ma formę testu o charakterze leksykalno-gramatycznym z elementami wiedzy realioznawczej; jego głównym celem jest ocena kompetencji komunikacyjnej uczestników. Test językowy oraz szczegółowe kryteria oceny przygotowuje Komitet Główny OJR. Sprawdzian pisemny trwa dwie godziny zegarowe i ma charakter anonimowy.

Sprawdzian ustny obejmuje wypowiedź (5-7 min.) na jedno z wylosowanych przez zawodnika 15 zagadnień wchodzących w skład tematyki działu I. Z uwagi na to,

iż zasadniczym celem sprawdzianu ustnego jest ustalenie poziomu znajomości języka oraz wiedzy określonej tematyką działu I, zagadnienia działu I zostały sformułowane w sposób, który z jednej strony daje uczestnikowi szansę zaprezentowania przygotowanej wypowiedzi, z drugiej – umożliwia jurorom podjęcie rozmowy z uczestnikiem na wylosowany przez niego temat.

Jury eliminacji okręgowych wystawia uczestnikom dwie oceny punktowe:

- za test – od 0 do 50 pkt.
- za odpowiedź ustną – od 0 do 50 pkt.

Uczestnicy eliminacji okręgowych, którzy otrzymają łącznie ponad 70 pkt. (od 71 do 100 pkt.), uzyskują wyróżnienie.

Po zakończeniu eliminacji okręgowych komitety okręgowe OJR przesyłają do Komitetu Głównego protokoły eliminacji, informację liczbową oraz ankiety i prace uczestników, którzy uzyskali wynik wyróżniający.

3.3. Zawody III stopnia (centralne)

Skład uczestników zawodów III stopnia ustala Komitet Główny OJR na podstawie wyników zawodów II stopnia. Do udziału w zawodach centralnych kwalifikowanych jest 50 zawodników, którzy uzyskali najwyższą łączną ocenę punktową w zawodach okręgowych. Zawody przeprowadza jury powołane przez Komitet Główny.

Zawody centralne składają się z części pisemnej oraz ustnej.

Sprawdzian pisemny ma formę wypracowania na jeden z trzech tematów zaproponowanych przez Komitet Główny. Część pisemna trwa dwie godziny zegarowe i ma charakter anonimowy.

Część ustna obejmuje wypowiedź (7-10 minut) na temat, wylosowany przez zawodnika spośród trzech wskazanych przez niego zagadnień wchodzących w skład tematyki (dział II) określonej w *Programie OJR* i publikowanych w *Informatorze* bieżącej edycji OJR oraz na oficjalnej stronie internetowej OJR. Uczestnik ma także możliwość wskazania dwóch tematów z działu II i jednego tematu stanowiącego jego własną propozycję. Skala trudności oraz zakres proponowanego samodzielnie tematu powinny być adekwatne do wymogów, jakie stawiają uczestnikom inne tematy działu II. Z uwagi na to, że zagadnienia w części ustnej obejmują w większości przypadków problematykę bardzo obszerną, uczestnicy mogą omawiać ją na wybranych przykładach konkretnych twórców, dzieł, gatunków, okresów historycznych, zdarzeń itp. Jury oceniać będzie nie tylko bogactwo treści, znajomość faktów i poprawność językową, ale też sposób ujęcia tematu oraz umiejętność prowadzenia rozmowy w języku rosyjskim. Oznacza to, iż prezentacja tematu powinna być tylko wprowadzeniem do rozmowy jurorów z uczestnikiem na wylosowany przez niego temat.

Jury zawodów centralnych wystawia uczestnikom dwie oceny punktowe:

- za wypracowanie – od 0 do 50 pkt.
- za odpowiedź ustną – od 0 do 50 pkt.

Jury zawodów centralnych wyłania 10 laureatów spośród uczestników, którzy uzyskali największą ilość punktów (20% spośród 50 uczestników zawodów centralnych), oraz przyznaje tytuły finalistów zawodów centralnych. Tytuł finalisty przysługuje uczestnikowi, który na etapie zawodów centralnych otrzymał łącznie co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów.

4. Warunki kwalifikowania laureatów do udziału w olimpiadzie międzynarodowej

- 4.1. Laureaci dwóch ostatnich edycji Olimpiady mogą zgłosić swój akces do ewentualnego udziału w olimpiadzie międzynarodowej organizowanej przez Federację Rosyjską. Podstawowym warunkiem udziału w olimpiadzie międzynarodowej jest zachowanie statusu ucznia.
- 4.2. Szczegółowe warunki kwalifikowania uczestników zostaną ogłoszone przez Komitet Główny niezwłocznie po uzyskaniu niezbędnych informacji od Organizatora olimpiady międzynarodowej.

5. Uprawnienia zwycięzców Olimpiady

- 5.1. Uprawnienia laureatów i finalistów Olimpiady reguluje *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz.U. nr 83, poz. 562 z późn. zm.).
- 5.2. Laureaci i finaliści Olimpiady otrzymują z języka rosyjskiego celującą roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczniowie, którzy tytuł laureata lub finalisty Olimpiady otrzymali po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej otrzymują z języka rosyjskiego celującą końcową ocenę klasyfikacyjną (§ 20 ust. 7 ww. *rozporządzenia*).
- 5.3. Laureaci i finaliści Olimpiady są zwolnieni z egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Uprawnienie to przysługuje także wtedy, gdy język rosyjski nie był objęty szkolnym planem nauczania danej szkoły. Zwolnienie laureata lub finalisty Olimpiady z egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego zdawanego w części ustnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku odpowiednio na poziomie rozszerzonym albo poziomie szkół dwujęzycznych; zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku odpowiednio na poziomie rozszerzonym albo poziomie szkół dwujęzycznych. Na świadectwie dojrzałości zamiast wyniku egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego wpisuje się odpowiednio „zwolniony” albo „zwolniona” oraz zamieszcza się adnotację o posiadanym tytule laureata lub finalisty Olimpiady i uzyskaniu z egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego zdawanego w części ustnej – 100 % punktów w tej części odpowiednio na poziomie rozszerzonym albo poziomie szkół

dwujęzycznych; zdawanego w części pisemnej – 100 % punktów w tej części odpowiednio na poziomie rozszerzonym albo poziomie szkół dwujęzycznych (§ 60 ust. 1-6 ww. *rozporządzenia*).

- 5.4.** Laureaci, a także finaliści Olimpiady mogą być zwolnieni (zgodnie z uchwałami senatów poszczególnych uczelni) z części lub całości egzaminów wstępnych (postępowania kwalifikacyjnego) do szkół wyższych.

6. Terminarz zawodów XLVIII OJR

Zawody I stopnia	– do 17 grudnia 2016 r. (<i>konkretne terminy pozostają w gestii komitetów okręgowych OJR</i>)
Zawody II stopnia	– 4-5 marca 2017 r.
Zawody III stopnia	– 8-9 kwietnia 2017 r.

7. Postanowienia końcowe

- 7.1.** Komitety okręgowe OJR powiadamiają w formie pisemnej szkołę o wynikach uzyskanych przez ich uczniów na poszczególnych etapach zawodów.
- 7.2.** Uczestnik Olimpiady, który uważa, że wynik, jaki uzyskał w czasie zawodów, nie odzwierciedla poziomu jego przygotowania, kompetencji językowej, wiedzy lub pracy pisemnej (testu/wypracowania), albo że – w jego ocenie – zawody były prowadzone z naruszeniem *Regulaminu*, ma prawo złożenia odwołania.
- 7.3.** Odwołanie od decyzji komisji szkolnej składa się do przewodniczącego danego komitetu okręgowego, od decyzji jury zawodów okręgowych oraz zawodów centralnych – do przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady w terminie 7 dni roboczych od daty ogłoszenia wyników. Szczegóły trybu odwoławczego zawiera *Regulamin*.
- 7.4.** Uczestnikowi zawodów III stopnia zapewnia się nocleg i wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży.

TEMATYKA
XLVIII Olimpiady Języka Rosyjskiego

Dział I (zawody okręgowe)

1. Какой ты видишь школу будущего?
2. Что помогает в изучении иностранных языков?
3. Чем живет польская молодежь?
4. Какие места в России ты хотел(-а) бы увидеть своими глазами?
5. Какие русские праздники ты знаешь? Расскажи об одном из них.
6. Опиши картину известного польского художника (принеси с собой репродукцию).
7. Кто твой любимый писатель (поэт, драматург)?
8. Расскажи своим русским друзьям, как в Польше отмечают Рождество.
9. Перспективные профессии ближайшего будущего.
10. Что ты расскажешь гостям из России о своих родных местах?
11. Каким тебе рисуется значение компьютера в недалеком будущем?
12. Моя (пока) несбывшаяся мечта.
13. Допинг в спорте.
14. Охрана окружающей среды – мода или необходимость?
15. Семейный альбом. Опиши своих родных и знакомых.

Dział II (zawody centralne)

1. Географические зоны на территории России.
2. Неофициальные символы Петербурга.
3. Архитектурные памятники Кремля.
4. „Золотое кольцо” России.
5. Важнейшие события в истории России XX века.
6. Важнейшие события в истории Польши XX века.
7. Представители русской литературы XIX века.
8. Представители русской литературы XX века.
9. Русские пословицы и поговорки – примеры их употребления с комментариями.
10. Русский театр и кино. Выдающиеся режиссеры и актеры.
11. Русская живопись.

12. Самые известные музеи России.
13. Изделия русского художественного промысла.
14. Наиболее выдающиеся поляки России.
15. Знаменитые русские ученые, политики, путешественники.
16. Польские традиции и обычаи.
17. Религиозные праздники и обряды в России.
18. Влияние СМИ на формирование общественного мнения.
19. Официальные органы власти в России (правительство, парламент, суды и др.) и символы государства.
20. Образ России в польских СМИ.

WYKAZ KOMITETÓW OKRĘGOWYCH OLIMPIADY JĘZYKA ROSYJSKIEGO

1. **Dolnośląski**

mgr Grażyna Głód

Instytut Filologii Słowiańskiej UWr, 53-313 Wrocław, ul. Pocztowa 9

tel. 502 483 776

e-mail: gglod@wp.pl

2. **Kujawsko-Pomorski (województwa: kujawsko-pomorskie i warmińsko-mazurskie)**

dr Anna Graszek-Tańska

Katedra Filologii Słowiańskiej UMK, 87-100 Toruń, ul. Fosa Staromiejska 3

tel. 509 393 119

preferowany kontakt: e-mail: annushka@wp.pl

3. **Lubelski (województwa: lubelskie i podkarpackie)**

dr Teresa Giedz-Topolewska

Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, 20-031 Lublin, pl. M. Curie-Skłodowskiej 4

tel. 517 246 330; 81 537 53 78

e-mail: tgiedz@tlen.pl

4. **Łódzki**

dr Halina Kudlińska-Stępień

Instytut Rusycystyki UŁ, 90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173

tel. 784 263 220; 42 665 53 10

e-mail: halinak@uni.lodz.pl

5. **Małopolski (województwa: małopolskie i świętokrzyskie)**
mgr Maria Kaczmarczyk
31-052 Kraków, ul. Miodowa 41, pok. 12, z dopiskiem: "Kuźnica"
tel. 501 429 947
e-mail: mariak13@interia.pl

6. **Mazowiecki**
mgr Kinga Szkurlat
00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115
tel. 500 633 089
e-mail: zoluszka5@wp.pl

7. **Podlaski**
dr Marzanna Karolczuk
Instytut Fil. Wschodniosłow. UwB, 15-420 Białystok, pl. Uniwersytecki 1, pok. 52
tel. 505 534 768
e-mail: podlaski_ojr@wp.pl

8. **Pomorski (województwa: pomorskie i zachodniopomorskie)**
mgr Mirosława Rzodkiewicz
89-958 Gdańsk, ul. Długi Targ 8/10
tel. 501 346 725
e-mail: mirkarz@poczta.onet.pl

9. **Śląski (województwa: śląskie i opolskie)**
dr Gabriela Wilk
Instytut Fil. Wschodniosłow. UŚ, 41-205 Sosnowiec, ul. Gen. S. Grota-Roweckiego 5
tel. 889 661 470; 32 364 08 81
e-mail: gabriela.wilk@us.edu.pl

10. **Wielkopolski (województwa: wielkopolskie i lubuskie)**
dr Wojciech Kamiński
Instytut Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej UAM, 61-874 Poznań, al. Niepodległości 4
tel. 603 421 741; 61 829 35 76
e-mail: kawo@amu.edu.pl

KOMITET GŁÓWNY OLIMPIADY JĘZYKA ROSYJSKIEGO

00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115

tel. 22 826 15 31

Preferowany kontakt: Instytut Rusycystyki UW

tel. (22) 55 34 228, fax (22) 55 34 227

e-mail: ir@uw.edu.pl; www.ir.uw.edu.pl

Okręg
Województwo
Powiat

(pieczętka szkoły)

Ankieta uczestnika XLVIII Olimpiady Języka Rosyjskiego¹

1. Imię i nazwisko (pisownia zgodnie z dokumentem tożsamości)
.....
2. Data urodzenia
3. Miejsce urodzenia
4. Imiona rodziców
5. Adres domowy (nr tel./tel. kom.)
.....
6. Klasa
7. Pełna nazwa i adres szkoły (nr tel.)
.....
.....
8. Imię i nazwisko, adres domowy nauczyciela, który przygotował uczestnika do Olimpiady (w przypadku pracy samodzielnej lub korzystania wyłącznie z pomocy korepetytora – nie wypełniać)
.....
.....
9. Planowany kierunek studiów (uczelnia)

Oświadczam, że zapoznałem się z *Regulaminem OJR* i zobowiązuję się do przestrzegania jego postanowień. Wyrażam zgodę na wykorzystanie i przetwarzanie moich danych osobowych przez KG OJR, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 1997 r., nr 133, poz. 833), w celach związanych z przeprowadzeniem Olimpiady.

.....
(pieczętka i podpis dyrektora szkoły)

.....
(podpis uczestnika)

¹ Należy wypełnić pismem komputerowym lub drukowanymi literami.